

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

Lugduni, 1652-1663

Cap. 9. Circa Sponsalium dissolutionem per matrimonium cum alia
contractum, per posteriora sponsalia, per puberis dissentum: per temporis
ad contrahendum præfixi transactionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80577)

CAPVT IX.

Circa sponsalium dissolutionem per matrimonium cum alia contractum, per posteriora sponsalia per puberi dissensum, per temporis ad contrahendum praefixi transactionem.

DVBIVM LIX.

An extinguantur, omnino priora sponsalia cum una contracta per matrimonium validum cum altera initum.

238
Nonnulla
suppono.

QUERTVM est ex sect. 1. priora sponsalia dirimi per subsequens cum alia matrimonium si validum fuit *Cap. si inter, de sponsal. & Cap. de sponsal. dñorum*. Si tamen irritum esset matrimonium, obligarent ad huc priora sponsalia: non enim prestat impedimentum, quod de iure non sortitur effectum. *Reg. Non prestat, de regul. iur. in 6.* Quæsierim verò, utrum per matrimonium validum priora sponsalia contracta cum alia, extinguantur omnino, ita ut soluto matrimonio professione Religionis aut morte, nulla maneat illorum obligatio, sed penitus sit extincta.

239
Non extinguantur omnino.

Non extinguuntur omnino: unde soluto matrimonio, tenetur sponsus priora sponsalia implere. Quia promissio simplex Religionis non extinguuntur per traditionem impossibilem posteriorem matrimonij consummati; sed suspenditur, & eo soluto, omnino obligat. Ergo similiter promissio matrimonij non extinguuntur per impossibilem traditionem alterius matrimonij. Sic Adrian. *in 4. q. 2. de matr. ad 2. Vega l. 6. casu 125. Petr. de Ledel. de matr. q. 43. a. 3. dub. 2. ad 2. Coninch. d. 23. n. 32. Basil. l. 12. c. 13. n. 4. Hurtad. d. 2. diff. 7. Diana 3. p. tr. 4. resol. 209. & alij.*

240
Omnino extinguuntur.

Omnino extinguuntur, ac proinde, soluto matrimonio, nulla superest perficiendi priora sponsalia obligatio. Quia per illud matrimonium extincta sunt, ut probant textus initio Problematis adducti: Obligatio autem semel extincta amplius non reuiuiscit. *Cap. Quæritur, de consecr. dist. 4.* Et quia cum sint obligationes eiusdem rationis, extinguuntur prior per fortior superuenientem: ut votum strictioris Religionis omnino extinguuntur professione secuta in laxiori. Ità Sanch. l. 1. d. 48. n. 3. Bonavent. *in 3. dist. 29. a. 3. q. 2. Henric. l. 11. c. 13. n. 3. & c. 14. nu. 2. Rodrig. c. 245. n. 8. Bonac. q. 1. pun. 5. nu. 8. Becan. q. 24. n. 3. Fillise. tr. 10. n. 272. Villalob. tr. 12. dist. 12. n. 11. Machad. l. 1. p. 1. tr. 7. docum. 7. num. 1.*

241
Eiusdem
mentis sum.

Cum his opinor existimans primæ sententiæ fundamentum minimè virgere. Nam votum & matrimonium sunt distinctæ rationis obligationes: quædam enim fit Deo, altera autem homini, & ideo non mirum, si obligatio veri non extinguatur, sed suspensa perseveret, constante matrimonio; secus autem est de sponsalibus, & matrimonio, quæ sunt obligationes eiusdem rationis factæ homini.

DVBIVM LXIX.

An priora sponsalia dissoluantur, copula subsequente cum posteriori, ratione damni illati.

CERTVM est non dirimi priora sponsalia per posteriora; quia fides posterius data in nonnulla prioris præiudicium irrita est. Quod intelligendum est ex parte contrahentis posteriora sponsalia, nam ex parte alterius dissoluta manet, licet cum posteriori sponsa non sit habita copula: quia contrahens posteriora sponsalia eo ipso prioribus renunciat. Quæsierim verò numquamvis ratione sponsalium priora non dirimantur per posteriora cum copula, ratione tamen damni illati dissoluantur?

Dissoluantur ratione damni illati, unde si posterior esset virgo, insciaque priorum sponsalium, & deflorata esset spe promissi matrimonij, tenetur deflorator eam ducere. Quia ratione huius damni tenetur deflorator non obstantem voto Religionis vel castitatis prius emissi cum ea iniure coniugium, ratione damni illati: Ergo potiori tunculo posteriora sponsalia perficere tenebitur prioribus non obstantibus. Maior *in 4. dist. 27. q. 5. Palat. in 4. dist. 28. d. 1.*

243
Dissoluantur
ratione damni
illi.

Non dissoluantur damni illati ratione, sed prior sponsa ducenda est. Quia iniuria posteriori illata non aufert ius suum priori. Ità Sotus *in 4. dist. 27. q. 1. a. 4. dub. 3. He i. q. 1. n. 13. n. 3. Manu. to. 1. sum. c. 245. n. 8. Sanch. l. 1. d. 49. n. 5.*

244
No dissoluantur
ratione damni
illi.

Cum his sentio, & illud de voto minimè esse simile iudicio; quia ex voto oritur obligatio ex promissione autem matrimonij cum d. si ratione oritur ex iustitia, cuius multo strictior est obligatio. Certè Deus non ita exactè promissio, nem sibi factam petit impleri, ac homini: non enim cum damno & iniuria tertij impleri vult: homo autem propter iniuriam alteri illatam iure suo priuari nolit. Fateor, ex quadam aequitate priorem sententiam esse præferendam aliquando; verbi gratia, quando deflorata graue damnum pateretur, magnamque honoris iacturam: prior vero leuiter læderetur; quia teneri priorem iudico, modicum illud malum sustinere, ad vitandum proximi grauissimum, ut aduertit Henriquez vbi supra, addens, posse in hoc casu iudicem damnare illum, ut secundam ducat.

245
Cum his opi-
nor.

DVBIVM LXI.

An priora sponsalia dissoluantur, per posteriora iuramento firmata.

DISSOLVUNTUR quidem. Quia vis iuramenti sponsum constituit posterioris promissi debitorem. Sic Abbas teste Anton. *ad Cap. si- cut, de sponsal. Innocent. ad Cap. Veniens num. 1. de iur. iur. vbi Imola num. 4. dicit hoc posse probabiliter sustineri.*

246
Dissoluantur
quidem.

Minimè dissoluantur. Quia iuramentum illud fuit de re iniqua, & in præiudicium tertij quo casu nullo modo obligat. *Reg. Non est obligatorium, de regul. iur. in 6. Ita Bonavent. in 4. dist.*

247
Minimè dis-
soluantur.

Sectio II. Dubia de Sponsalibus. 29

dist. 28. in expost. l. i. c. Richard. dist. 27. a. 3. q. 4. Palud. q. 1. a. 3. casu 6. n. 2. 4. Sotus dist. 27. q. 2. a. 4. dub. 3. Henric. l. 1. c. 1. 3. n. 3. Manu. ro. 1. sum. c. 1. 5. 4. n. o. Henric. l. 1. d. 50. n. 2. Viuald. de sponsal. l. 1. c. 4. n. 1. 4. & alij.

Hoc mihi omnino certum, nec auferem oppositum sustinere, Attamen si dom contracta sunt posteriora sponsalia, suberat iusta, ac sufficiens causa recedendi a primis: tunc tenetur hic ad posteriora: quia minimè peccat posteriora contrahens: quare sponsalia erunt valida, & iuramentum obligabit.

DV B I V M L X I I.

An quando secunda sponsalia non fuerint valida, quia contrahens primis ligatus erat, nec adest iusta recedendi causa, si ante celebratum matrimonium cum priori dissoluantur sponsalia: teneatur, hic qui inuit, ad posteriora.

Tenetur profecto. Quia licet posteriora vi sponsalium non teneantur, valent tamen vi promissionis. Iuramentum enim rei illicitæ si postea licita fiat, obligat. Sic Nauar. capit. 12. n. 18. Couar. 5. Decret. p. 1. c. 4. §. 1. n. 10.

Minimè tenetur. Quia sponsalia posteriora non valuerunt etiam in ratione promissionis, cum rei illicitæ promissio fuerit: & quod ab initio validum non est, tractu temporis non conualecit, Reg. Non firmatur, de regul. iur. in 6. Et quia promissio emissæ tempore inhabili, non obligat tempore habili. Ita Abbas ad Cap. Placuit. n. 4. de conuers. coning. Penna, quem refert, & sequitur Ludou. Lop. part. 1. Instruitor. c. 43. Sanc. h. l. 1. d. 50. n. 6.

Hanc sententiam longe virorem existimo. Nam si quis habens castitatis votum contrahat sponsalia, non tenetur ad ea quævis postea in voto sit dispensatus: ab initio namque nulla fuisse ratione impedimenti impedientis: sed similiter in nostro casu fuerunt: nulla ratione impedimenti priorum sponsalium: Ergo. Hoc verò priori sententiæ concesserim, in speciali casu teneri non ratione promissionis præcisè, sed rationi danti illati Virgini defforatae, aut viduæ honestæ magnâ famæ iacturam patienti.

DV B I V M L X I I I.

An iura concedentia impuberibus, vt, adepta pubertate, possint à sponsalibus antea initis rescire, loquantur solum permissiue & in foro externo.

Questioni aniam nobis exhibent Caput De illis el. 1. & Caput A nobis de desponsat. impub. ubi deciditur, impuberes rescire non posse à sponsalibus initis antè pubertatem: ea verò adepta posse. Ad cuius resolutionem suppono hocce textus non loqui de sponsalibus infantum sed impuberum. Quia Cap. de illis, dicitur, intra eod. pub. ratis annos. altero existente, cum sponsalia contrahunt: At infantes nequeunt sponsalia contrahere. Igitur quæ E. scob. & Mend. Theol. Moral. Tom. III. P. I.

scierim, num iura solum permissiue & in foro externo loquantur, an in vtroque foro?

Solum permissiue, & in foro externo loquantur. Quia ridiculum videtur, & rationi dissonum asserere valida esse impuberum sponsalia, & minimè obligare tempore, quo implenda sunt: vt vanus esset contractus, si toto præcedenti tempore validus esset, & eo quo implendus esset, non obligaret. Sic Anton. ad Cap. De illis, num. 5. Neuo num. 14. Hngo apud Henricum capit. 2. de sponsal. numer. 7. Angel. part. 2. ques. 1. de essential. matri. art. 4. diff. 2.

Textus quidem hi in vtroque foro procedunt, ac proinde ex solo impuberis dissensu adepta pubertate, absque alia causa licitè sponsalia dissoluantur. Quia ex sola reclamatione alterius pubertatem adepti habetur Cap. De illis, sponsalia esse dissoluenda: & Cap. A nobis idem habetur. At si esset solum permissio, prius monendus esset resiliens vt dicitur Cap. Ex literis, el. 2. & Cap. Acquisiuit, de sponsal. Præterea quia hæc concessit ius, vt immaturo puero iudicio consuleretur, ne tanto vinculo indissolubili obligari possint: sed non satis consultum esset sola permissione: peccarent enim lethaliter resiliendo. Ità Sanc. l. 1. d. 41. n. 19. Palud. in 4. dist. 27. ques. 1. art. 3. casu 10. numer. 18. Ludou. Lop. part. 1. Instruitor. de matr. capit. 38. Sum. Confess. tit. de sponsal. question. 17. Henric. capite 2. de sponsal.

Hoc indubitanter asserendum iudico. Quia eodem pacto consuluit ius pueris circa sponsalia, quocirca vota: sed hæc licet valida sint, possunt ex solo patris, vel tutoris consensu in vtroque foro cassari: Ergo similiter sponsalia impuberum possunt in vtroque foro dissolui, ipsis impuberibus adeptis pubertatem diffidentibus.

DV B I V M L X I V.

An impuberum sponsalia possunt valido iuramento firmari.

Verto in questionem, num impuberum sponsalia ita firmantur iuramento, vt neutri liceat pubertatem adepti, rescire. Non firmantur iuramento, & ideo possunt rescire pro libito. Quia Cap. Pueri, & Cap. Parvuli 22. q. 5. impuberes iurare prohibentur. Et quia iuramentum additum contractui sortitur eandem contractus condiciones l. finali, C. de not. numer. pecun. sponsalia autem impuberum iure habent tacitam conditionem: Nisi facti puberes rescierint. Sic Henric. c. 2. de sponsal. n. 9. Palud. in 4. dist. 27. q. 1. a. 3. casu 10. n. 28. Anton. c. De illis, el. 1. de despons. impub. nu. 5. ibi Cardin. n. 1. & quidem antiquiores testes Ioan. Andr. c. Ex literis, n. 1.

Iuramento firmantur, & ideo non possunt prohibito ab sponsalibus rescire. Quia quamvis de aliis contractibus non constet inter Doctores, an firmantur iuramento, necne: id tamen prouenit, quia secluso iuramento invalidi erant: Cum vero sponsalia impuberum secluso iuramento valida sint licet

diffolubilia: dicendum adiectum est iuramentum adiectum ea confirmare, indissolubiliaque reddere. Ita Henric. lib. 11. cap. 14. num. 7. Vivald. de sponsal. part. 1. cap. 5. num. 46. Henric. lib. 1. d. 5. num. 22. Ludou. Lop. par. 2. instructor. de matr. c. 8. Ex Iurisperitis Abbas, Anton. Neno. Anchar. Praposit. Conar. & alij apud Sanchez citatum.

Eiusdem mentis sum.

Idem assero, adiciens, iuramentum ut firmet sponsalia, praestandum esse ab impuberibus doli capacibus, ut omnes fatentur. Quando autem dicantur doli capaces ad hunc effectum non constat inter Doctores. Aliqui dicunt esse tales post septennium. Ego autem crediderim quoad hunc effectum dici doli capaces, quoad proximi pubertati sunt, ut intellectu, ac discretionem polleant, ad firma omnino & irrenocabilia reddenda sponsalia. Tunc vero pubertati proximum masculum dixerim, quando decimum & dimidum annum excedit, foemina vero nonum & dimidum.

DVBIVM LXV.

An sponsalia possint mutuo contrahentium consensu dissolui.

258 Minime possunt.

Minime possunt. Quia Cap. 2. de sponsal. dicitur: Qui de contrahendo matrimonio sibi fide dederunt, commonendi sunt, & modis omnibus inducendi, ut fidem obseruent: si autem se ad invicem admittere noluerint, ne deterius inde contingat, potest in parentia tolerari. Vbi textus videtur aperte negare, licitum esse, mutuo consensu sponsalia dissolui: & solum permitti timore peioris exitus. Sic Hugo, quem refert, & sequitur ibi Glossa v. Tolerari. Ioan. Andr. Cap. de illis, nu. 1. de sponsal. Lancellot. in sit. iuris canonici. l. 2. tit. de sponsal. v. Tolerari.

259 Possunt plane.

Sponsalia puberum dissolui possunt mutuo consensu ipsorum consensu. Quia omnis res per quamque causas nascitur, per eandem dissolvitur, cap. 1. de reg. iuris. Ergo cum sponsalia ex mutuo consensu confurgant, eodem dissolviuntur. Ita D. Thom. in 4. dist. 27. quae. 2. a. 3. ad 5. D. Antonin. 3. part. tit. 1. c. 18. §. 1. casu 5. Sanchez. l. 1. d. 5. 2. citans Goffredum, Hostiensium, Innocentium, Henricum, Felinum, Brunellum, & alios.

260 Cum his opinor.

Cum his opinor, & textum allegatum pro parte prima sic intelligo: Quia vulgi opinione attendenda videntur hi vinculum fidei praestita offendere, monendi sunt, ut contrahant, à malique apparentia desistant: quamvis malum non sit, & si nolint, tolerat Ecclesia, non solum permittens, sed approbans.

DVBIVM LXVI.

An quando sponsalia firmata sunt iuramento in Dei honorem principaliter praestito possint mutuo contrahentium consensu dissolui.

261 Nonnulla promitto.

Si illud iuramentum in partis fanorem praestitum sit, certum mihi, satis esse mutuum consensum ad sponsalium dissolutionem. Quia iuramentum dirigitur in Deum tanquam in testem promissionis homini factae; quare re-

mittente, hoc nunc etiam ipse Deus remittit, ut ex D. Thoma 2. 2. qu. 89. a. 9. ad 2. & aliis accepi. Quando autem iuramentum est principaliter in Dei honorem praestitum, verbi gratia: si intuitu pietatis quis iuret foeminae pauperi se eam ducturum; ambigitur, num mutuo consensu possint sponsalia dissolui?

Non possunt. Quia iuramentum factum Deo pietatis intuitu, voto aequivalet, ut docent omnes: At in voto nihil potest persona priuata, cum soli Deo ius acquiritur. Et quia id iuramentum Deo praestatur, cuius iuri alter renunciare nequit. Sic Sorus lib. 8. de iust. quae. 1. art. 9. ad 2. Rosel. verb. sponsalia, num. 8. Angel. ibi, num. 20. Syluest. qu. 10. casu 1. Sanchez citandum probabilem esse fatetur hanc sententiam, quam D. Tho. vbi supra confirmat, docens, eum, cui aliquid promittitur intuitu pietatis, remittere non posse.

Possunt plane mutuo consensu dissolui. Quia quamvis iuramentum Deo praestitum sit, ipse Deus illud recipit in partis utilitatem: Ergo pars, cui debetur, potest remittere, sicuti alia debita condonare. Ita Sanchez. lib. 1. d. 54. num. 8. Henric. lib. 11. cap. 14. num. 6. Ludou. Lop. p. 2. instructor. de matr. c. 18. Nauar. c. 22. m. 25. casu 1. Vivald. p. 1. de sponsal. cap. 5. n. 31. Philarc. de offic. Sacerd. tom. 1. part. 2. lib. 2. c. 1.

Eiusdem mentis sum; quia ideo potest pater aliqua filiorum vota irritare, ut omnia impuberum, & realia puberum minorum: & Praelatus in votis subditi dispensare; quia potest tollere materiam, qua sublata, votum cessasset similiter pars condonare potest sponsonem in sui fauorem factam: Ergo consequenter iuramentum.

DVBIVM LXVII.

An dum terminus sponsalibus contrahendis praefixus est, eo transacto, maneat liber is per quem non stetit.

Ipsa termini sponsalibus adiecti, semper ea dissoluntur ex parte eius per quem non stetit. Quia cum sponsalia sint matrimonij initium, iis perfecte initis non dicitur contractus consummatus: unde licet ex intervallo adiciatur terminus, censetur contractui non perfecto adiectus, & consequenter eius lapsus extinguit obligationem. Et quia licet sponsalia sint contracta absolute, negari nequit, quin sint respectiva, & tacitam conditionem recipiant: Consentio in te, si tu in me consenseris; dies autem postea adiecta est ex partium consensu, ad purificanda haec sponsalia: Ergo si per alterum stetit, videtur cessare ex parte alterius obligatio haec respectiva deficiente ea tacita conditione: si tu consenseris in me. Sic D. Tho. in 4. dist. 27. q. 2. a. 3. ad 2. Palud. ibi. q. 1. a. 3. casu 4. n. 20. D. Antonin. 3. p. tit. 1. cap. 18. ante §. 1. Sorus in 4. d. 17. q. 1. a. 5. casu 5. Barthol. Ledef. de matr. dub. 13. casu 5. Veracr. p. 1. spec. a. 21. casu 10. Philarc. de offic. Sacerd. to. 1. p. 2. l. 2. c. 1. Vega l. 3. sum. casu 324.

Lapsu termini sponsalibus adiecti, ea non dissoluntur ex parte eius, per quem stetit. Quia terminus ille censetur adiectus ad sollicitandam obligationem, non lapsus promissionem extinguit. Ita Angel. verb. sponsalia, num. 7.

Sectio I I. Dubia De Sponsalibus 31

num. 27. & verb. Obligatio. 7. Syluest. ibi. 3. qu. 11. & verb. sponsalia. 9. 10. casu 5. Tabie. verb. Obligatio. 3. num. 4. Armil. ibi. num. 4. Brunel. de sponsal. conel. 8. num. 4. Conar. 4. Decretal. part. 1. cap. 5. num. 8. Gregor. Lopez lib. 7. verb. t. x. c. 5. c. 1. titula. part. 4. Ludou. Lopez part. 2. instruat. de matrimon. cap. 3. 8.

Ego autem cum Sanctio lib. 1. d. 5. 3. numer. 5. distinxerim. Si sponsalibus iā contractis, tractetur ex intervallo de die matrimonij celebrand; lapsus termini neutrum liberat ab sponsione; quia cum accedat contractui sponsalium perfecte inito, censetur adiectus ad sollicitandam obligationem nec eius lapsus obligationem extinguit. Si autem tempore ipso, quo Sponsalia contrahuntur, apponitur terminus ut si aliqui non absolute dent sibi fidem de matrimonio contrahendo, sed de contrahendo tali termino: tunc lapsus termini eximit ab obligatione illum, per quem non stetit; quia cum nullus sit contractus perfecte initus, sed in ipsomet sponsalium contractu terminus sit imbibitus: censetur adiectus ad extinguendam obligationem. Profecto secundē sententia Doctores iuxta humani sensum locutos esse non dubito.

CAPVT X.

Circā Dissolutionem Sponsalium ob absentiam sponsi, ob fornicationem alterius, ob superveniens iuris impedimentum, & ob accedentem fœditatem.

DVBIVM LXVIII.

An dissoluantur Sponsalia ob alterius sponsi absentiam in longinquum profecti, absque alterius licentia.

Ac in Ius Civile diversum disposuisse videtur, quam Ius Canonicum. Hoc enim nullum præscribit tempus expectandi sponsum absentem, sed liberum, aut esse alteri, matrimonium aliud inire. Cap. De illis de sponsal. Illud verò lib. 2. Cod. de sponsal. decidit sponsum absentem intrā eandem provinciam biennio expectandum esse: & lib. 2. Cod. de repudiis, ait, dum ex causa necessaria abest, expectandum esse, donec causa cesset. Igitur sic conciliantur leges: Aut sponsum abest ex causa necessaria, verbi gratiā, ob parentum egritudinem, obitum, &c. & tunc expectandus est donec cesset impedimentum, iuxta l. sap. ff. de sponsal. aut abest ex causa probabili, & iusta, non tamen necessaria: & tunc, si in eadem est provincia est biennio expectandus, iuxta l. 2. Cod. de sponsal. si verò in alia provincia moratur, triennio expectandus est, iuxta l. 2. Cod. de repudiis. His præmissis, quaeritur, num Ius Canonicum correxerit Ius Civile, & ita non sit ne-

cessarium expectare tempus Iure Civili præscriptum?

Ius civile correctum non est, & ita tempus ab eo præscriptum servandum; nec dissoluantur Sponsalia ob sponsi absentiam eo ipso, quod sine alterius licentia in longinquum fuerit profectus. Quia Ius Canonicum. Cap. De illis, non negat tempus, legale esse expectandum; sed tantum præscribit, liberum esse sponsæ, alij nubere, si sponsum abest: quæ absentia iuxta legis civilis decisionem videtur accipienda; legum enim correctio vitanda est. l. Præcipimus, Cod. de appellat. Sic Palud. in 4. dist. 27. qu. 1. art. 3. casu 3. num. 19. D. Antonin. 3. part. titul. 1. cap. 18. §. 1. casu 2. Viguer. h. institutio. cap. 16. §. 7. vers. 7. Petr. de Ledes. de matrimon. qu. 43. art. 3. Et ex Iurisperitis Hostien. ad Cap. De illis verb. Liberum. Ibi Ioan. Andre. num. 6. Anton. num. 3. Anchar. num. 2. Rosel. verb. Sponsal. numer. 8. & alij.

Correctum est Ius civile per Canonicum: quare sponso in longinquam se regionem transferente, non obtenta sponsæ licentia, liberum est huic relicta, dissolutis sponsalibus, alij nubere. Quia tam longē recedens videtur Sponsalium iniri, cedere. Et quia Cap. De illis, dicitur, licitum esse, ac posse relicta aliud liberè contrahere matrimonium, si autem triennium expectare deberet, iam non posset liberè. Ratiō autem diversitatis inter Ius Canonicum, & Civile ea est, quia hoc solum bonum publicum considerat, nec peccatum attendit, ut notatur Reg. Possessor male fidei, de reg. iuris in 6. Illud autem peccatum considerat; quare cum ob sponsi absentiam imminet fornicationis periculum sponsæ, illi concedit, posse liberè contrahere. Itā Sotus in 4. d. 27. qu. 2. art. 5. Henric. l. 11. cap. 14. num. 5. Vivald. part. 1. de sponsal. cap. 5. num. 36. Ludovic. Lopez part. 2. instruat. de matrimon. cap. 3. Philarch. de Offic. Sacerd. tom. 1. part. 2. libr. 2. cap. 1. Manu. tom. 1. sum. cap. 245. num. 4. Nauar. cap. 22. numer. 26. casu 4. Angel. verb. Sponsalia, num. 26. Tabie. ibi. q. 9. num. 10. casu 2. Armil. num. 12. Sanchez libr. 1. d. 54. num. 6.

Probabiliorem hanc puto sententiam, idēque asserendum reor, quamvis Sponsalia iuramento sint stabilita, hac tamen differentia, quod ad dissoluenda Sponsalia iurata Iudicis auctoritas requiratur: secus ad non iurata.

DVBIVM LXIX.

An dissoluantur, Sponsalia per sponsa fornicationem vi oppressa.

Certum est, Sponsalia etiam si iurata iuramento dissolvi per sequentem fornicationem, & per fornicationem spirituales, ut si alter sponsum labatur in hæresim. Nec esse constituendam differentiam, quæ vir, siue femina post Sponsalia fornicetur: nam similiter Sponsalia dissoluantur; quia similiter vir fornicans frangit fidem, & suspectus alteri redditur de fide in futurum servanda. Quaeritur verò, num Sponsalia dissoluantur ob fornicationem sponsæ vi oppressæ?

269
Non dissoluantur hoc in casu sponsalia

270
Dissoluantur omnino

271
Hoc probabilis reor

272
Nonnulla, v. certa statuunt